

ONDERWERP : Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang 2016-2017

Voorgesteld besluit:

1. Het Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang 2016-2017 vast te stellen;
2. De raad te informeren over het Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang 2016-2017 (C-stuk).

Voorgeschiedenis / aanleiding:

Voor de gemeentelijke taken maatschappelijke opvang, beschermd wonen en vrouwenopvang is een beleidskader opgesteld met een visie voor de langere termijn: het Beleidskader Opvang, wonen & herstel 2017-2020. Aan dit visiedocument worden enkele uitvoeringsprogramma's gekoppeld. De eerste daarvan betreft het voorliggende Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang 2016-2017. De noodzaak om nu een integraal beeld te schetsen van de maatschappelijke opvang voor de jaren 2016 en 2017 is ontstaan naar aanleiding van de noodzakelijke capaciteitsuitbreiding na de winteropvang (in Haarlem), respectievelijk het vraagstuk van de financiering van de opvang economisch daklozen en de publicatie van de meicirculaire 2016 waarin is aangekondigd dat het budget voor de maatschappelijke opvang vanaf 2017 is bevroren op het niveau van 2016.

Toelichting:

De gemeente Haarlem voert als centrumgemeente de maatschappelijke opvang (MO) uit voor de hele VRK-regio. In het regionaal portefeuillehouderoverleg van 7 juli 2016 is het Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang 2016-2017 behandeld. In samenhang met het Beleidskader Opvang, wonen & herstel 2017-2020 hebben de verantwoordelijk wethouders het programma onderschreven. Het uitvoeringsprogramma beoogt de opvangcapaciteit structureel uit te breiden en presenteert een aantal maatregelen om de instroom in de maatschappelijke opvang te beperken en de uitstroom juist te vergroten. Er bestaat geen zekerheid dat de voorgestelde maatregelen de beoogde doelen zullen behalen. Als voorbeeld kan dienen dat de beoogde uitstroom mogelijk achter zal blijven omdat er lange wachtlijsten bestaan voor sociale huurwoningen. Om die reden kan gelijktijdig de behoefte aan instroom in de maatschappelijke opvang zelfs nog verder toenemen.

OGGz-doelgroep en economisch daklozen

Inwoners kunnen zich aanmelden voor onderdak / maatschappelijke opvang bij de Brede Centrale Toegang (BCT). De BCT bepaalt wanneer er sprake is van een dakloze die behoort bij de OGGz-doelgroep. Kenmerken van de OGGz-doelgroep zijn:

- niet of onvoldoende in staat zijn om in de eigen bestaansvoorwaarden te voorzien (dak boven het hoofd, voedsel, inkomen, sociale contacten, zelfverzorging);
- meerdere problemen tegelijkertijd hebben, waaronder bijvoorbeeld sociaal isolement, verwaarlozing van zichzelf en dat van eventuele kinderen, problemen met (huiselijk) geweld, geen vaste of stabiele woonruimte, vervuiling van de woning of van de omgeving, overlastgevend gedrag, hoge schulden, psychiatrische problemen, verstandelijke beperking en verslaving;
- vanuit het perspectief van professionele hulpverleners niet de zorg krijgen die nodig is om zich in de samenleving te handhaven, of teloorgang te voorkomen;
- een gebrek aan mogelijkheden om de problemen zelf of in de eigen sociale omgeving op te lossen; geen adequate hulpvraag kunnen formuleren (zorgmijding);
- geen stabiel contact hebben met de reguliere hulpverlening; familie, burens of omstanders vragen meestal om hulp, waardoor vaak sprake is van ongevraagde zorg of hulpverlening (bemoeizorg).

Indien er geen sprake is van bovengenoemde problematiek is er sprake van economisch daklozen. Vanuit de visie dat het maatschappelijk herstel van economisch daklozen op lokaal niveau effectiever kan zijn dan op regionaal niveau, wordt de opvang van economisch daklozen door individuele gemeenten georganiseerd en gefinancierd.

Met ingang van 2017 dienen economisch daklozen opvang aan te vragen bij de eigen gemeente. De reële kosten die de gemeente Haarlem maakt in 2016 voor de opvang van economisch daklozen, worden gedeclareerd bij de gemeente van herkomst en voor zover het cliënten van buiten de regio betreft, ten laste van het Regionaal Kompas gebracht. Met ingang van 2017 worden geen kosten voor de opvang en (traject)begeleiding van economisch daklozen ten laste van het Regionaal Kompas meer gebracht met uitzondering van de cliënten die niet afkomstig zijn uit de VRK-regio en op geen enkele wijze warm overgedragen kunnen worden aan de gemeente van herkomst.

Afgestemd met:

- **Afdeling:** nvt
- **Externe partij:** regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer

Financiële aspecten:

Het Uitvoeringsprogramma kent een exploitatieraming voor de jaren 2016 en 2017. Hieruit blijkt dat de ramingen een tekort kennen van € 1.085.035 voor het jaar 2016 en € 907.338 voor 2017. In het portefeuillehouderoverleg van 7 juli 2016 is overeenstemming bereikt dat deze tekorten worden gedekt door bijdragen van de samenwerkende gemeenten. De verdeelsleutel wordt gevormd door het aantal inwoners per gemeente. Voor de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude betekent dit een bijdrage van € 11.378 in 2016 en € 9.751 in 2017. Voorgesteld wordt om deze bijdrage ten laste te brengen van de bestemmingsreserve sociaal domein. Deze dekking is passend omdat de maatschappelijke opvang een maatwerkvoorziening is in het kader van de Wmo.

Juridische aspecten:

Geen

Communicatieve aspecten:

- **publicatie in de krant:** nee
- **opname in CVDR:** nee

Gevolgen / relatie met Horizon en Stip:

De huidige praktijk voor wat betreft economisch daklozen in Haarlemmermeer is opvang in hotels, vakantiehuisje of anti-kraak. De kosten worden gedekt uit het budget bijzondere bijstand en de begeleiding uit de reguliere Wmo- en Jeugdbudgetten.

Verdere procesgang vanaf 2017:

In verreweg de meeste gevallen is dakloosheid het gevolg van OGGz-problematiek. Mocht een dakloze door de BCT worden "gelabeld" als economisch dakloos, dan kent de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude het sociaal team met daarin vertegenwoordigd de IASZ, Ymere, Politie, CJG, GGD en welzijnscoach, om de opvang en (traject)begeleiding vorm te geven. Tot op heden hebben alle casussen besproken in het sociaal team te maken met OGGz-problematiek.

Bijlagen: : Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang 2016-2017
Begroting Regionaal Kompas 2016-2017
Verdeelsleutel tekort Regionaal Kompas 2016-2017